

WOJEWODA
ZACHODNIOPOMORSKI

Szczecin, 21-08-2019 r.

Znak: ZPS-3.431.1.3.2019.MS

Pani
Anna Maria Kopačka
Kierownik
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Bielicach

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1508 ze zm.) oraz rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. Nr 61, poz. 543 ze zm.) zespół inspektorów Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie przeprowadził w dniach 6 - 8 marca 2019 r. kontrolę kompleksową w Ośrodku Pomocy Społecznej w Bielicach. Kontrolą objęto zagadnienia dotyczące sposobu realizacji zadań określonych w ustawie o pomocy społecznej, w okresie od 1 stycznia 2018 r. do dnia kontroli.

Zakres kontroli obejmował strukturę organizacyjną Ośrodka, stan zatrudnienia i kwalifikacje osób zatrudnionych, ogólne założenia polityki społecznej gminy, tryb przyznawania świadczeń z pomocy społecznej, sposób organizowania pomocy osobom potrzebującym oraz sposób organizowania pomocy w ramach wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020.

Wyniki kontroli przedstawione zostały w protokole kontroli, podpisanym w dniu 3 lipca 2019 r., do którego nie wniosła Pani zastrzeżeń. W związku z powyższym przedstawiam Pani wystąpienie pokontrolne.

Działalność kontrolowanej jednostki oceniono pozytywnie z uchybieniami.¹

W trakcie kontroli ustalono, że kierownik i pracownicy socjalni posiadają odpowiednie, wymagane przepisami ustawy o pomocy społecznej kwalifikacje. Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielicach prawidłowo realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej poprzez przyznawanie i wypłacanie świadczeń przewidzianych w ustawie o pomocy społecznej. Wywiady środowiskowe przeprowadzane były w terminach określonych w § 2 rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 sierpnia 2016 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1788). Sytuację osobistą, rodzinną, dochodową i majątkową ustalono na podstawie dokumentów określonych w ww. rozporządzeniu. Poddana kontroli dokumentacja jest kompletna, zawiera wszystkie określone przepisami dokumenty, stanowiące podstawę przyznania świadczenia, zaplanowana pomoc była adekwatna do zgłaszanych potrzeb. Decyzje administracyjne w sprawach przyznawania świadczeń pomocy społecznej podejmowane są zgodnie z terminem

¹ Przyjęto 4-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

określonym w art. 35 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2096 z późn. zm.), niezwłocznie – nie później niż w terminie miesiąca od dnia złożenia wniosku. Decyzje zawierają elementy określone w art. 107 ustawy. Podczas prowadzenia czynności kontrolnych stwierdzono, że na terenie Gminy Bielice nie funkcjonuje żadna placówka świadcząca schronienie osobom bezdomnym. Ustalono również, że Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielicach ma podpisane umowy ze Stowarzyszeniem Ludzi Bezdomnych i Samotnych Matek z Dziećmi w Stargardzie, z Centrum Socjalnym Caritas w Szczecinie i Stowarzyszeniem Monar Schronisko i Ogrzewalnia w Zielińcu w zakresie zapewnienia miejsca w schronisku osobom bezdomnym. Zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 3 ustawy o pomocy społecznej do zadań własnych gminy należy m. in.: udzielanie schronienia osobom tego pozbawionym. Z uwagi na to, że jest to zadanie własne o charakterze obowiązkowym, każda gmina musi je realizować. Ustawa o pomocy społecznej w art. 48a ust. 1 i ust. 4 wskazuje w jakich formach osoby bezdomne mogą otrzymać pomoc. Nie wskazuje natomiast, że gmina ma obowiązek zapewnić osobom bezdomnym wszystkie formy pomocy tj. schronienie w noclegowni, schronisku dla osób bezdomnych, schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi oraz w ogrzewalni, jeżeli takie potrzeby nie występują. Rodzaj, forma i rozmiar świadczenia powinny być dostosowane do okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy.

W toku czynności kontrolnych stwierdzono następujące uchybienia.

Czynności kontrolne wykazały, że w 2018 r. i 2019 r. (do dnia kontroli), na podstawie art. 108 ustawy o pomocy społecznej pracownicy socjalni zawarli 1 kontrakt socjalny. Stwierdzono, że prowadzona praca socjalna z klientami Ośrodka świadczona jest w niepełnym zakresie. Należy zwrócić uwagę, że praca socjalna jest działalnością zawodową, a jej rzetelne wykonywanie należy do obowiązków pracowników socjalnych. Ponadto, praca socjalna wpływa na przywrócenie lub wzmocnienie zdolności osób i rodzin do funkcjonowania w społeczeństwie oraz doprowadzenie ich do samodzielności życiowej i rozwoju osobistego. Istotnym narzędziem pracy socjalnej jest kontrakt socjalny, który wpływa na oddziaływanie na postawy osób lub rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej. Efektem stosowania kontraktu socjalnego jest mobilizowanie osób i rodzin do podejmowania starań mających na celu przezwyciężenie ich trudnej sytuacji życiowej, oraz wymuszanie indywidualnej aktywności życiowej, społecznej oraz zawodowej.

W Ośrodku Pomocy Społecznej w Bielicach zatrudnionych jest 2 pracowników socjalnych, a Gminę Bielice zamieszkuje 3 025 osób. Zgodnie z art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej ośrodek pomocy społecznej zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2000 mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących. W myśl art. 110 ust. 12 ww. ustawy ośrodek pomocy społecznej zatrudnia w pełnym wymiarze czasu pracy nie mniej niż 3 pracowników socjalnych. Wskazać zatem należy, że stan zatrudnienia nie jest zgodny z art. 110 ust. 11 i 12 ustawy o pomocy społecznej

W dniach 16-18 listopada 2016 r. zespół inspektorów Wydziału Spraw Społecznych Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie przeprowadził kontrolę kompleksową w Ośrodku Pomocy Społecznej w Bielicach, podczas której ustalono, że zatrudnienie w Ośrodku nie było zgodne z art. 110 ust. 11 i 12 ustawy o pomocy społecznej. W związku z powyższym pismem z dnia 18 stycznia 2017 r. znak: S-1.431.1.24.2012.DW, na podstawie art. 128 ust. 1 ww. ustawy zalecono Pani podjęcie działań zmierzających do zatrudnienia odpowiedniej liczby pracowników socjalnych, zgodnie z art. 110 ust. 11 ustawy.

W trakcie kontroli kompleksowej przeprowadzonej w dniach 6-8 marca 2019 r. ustalono, że zalecenie nie zostało zrealizowane.

Zgodnie z art. 130 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej *Kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych – podlega karze pieniężnej w wysokości od 200 do 6 000 zł.*

Podczas kontroli przedstawiła Pani dokumentację związaną z wydanym zaleceniem pokontrolnym z której wynika, że w latach 2017 - 2019 podejmowano działania zmierzające do zatrudnienia odpowiedniej liczby pracowników socjalnych. W tym celu w ogłaszano nabór na wolne stanowisko pracownika socjalnego w Ośrodku Pomocy Społecznej w Bielicach. Ponadto podjęto współpracę z Powiatowym Urzędem Pracy w Pyrzycach, Gryfinie i Stargardzie w celu ustalenia, czy w ewidencji osób bezrobotnych zarejestrowane zostały osoby z kwalifikacjami pracownika socjalnego. Na podstawie przedstawionej dokumentacji ustalono, że podjęta Pani działania mające na celu zatrudnienie odpowiedniej liczby pracowników socjalnych, jednak z przyczyn niezależnych od Pani zalecenie nie zostało zrealizowane.

Odstępuję zatem od nałożenia kary przewidzianej w art. 130 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.

Stwierdzone w trakcie kontroli uchybienia wynikają z niewłaściwej liczby pracowników socjalnych oraz braku kandydatów w ogłaszanych naborach na wolne stanowisko pracownika socjalnego. Mogą mieć wpływ na prawidłową realizację zadań Ośrodka Pomocy Społecznej w Bielicach oraz zwiększenie obowiązków pozostałych pracowników socjalnych. Jednocześnie ustalono, że Kierownik Ośrodka podjął działania w celu zatrudnienia pracownika socjalnego.

Za stwierdzone uchybienia odpowiedzialny jest kierownik kontrolowanej jednostki.

W związku z powyższym na podstawie art. 128 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej

zalecam:

- 1) podjęcie działań mających na celu zwiększenie wykorzystania narzędzia kontraktu socjalnego w pracy z osobami i rodzinami korzystającymi ze świadczeń z pomocy społecznej,
- 2) zatrudnienie odpowiedniej liczby pracowników socjalnych zgodnie z art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej.

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej jednostka kontrolowana, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, może zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia.

Proszę o przekazanie informacji o sposobie realizacji powyższych zaleceń w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

wz. WOJEWODY ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Marek Subocz
WICEWOJEWODA